Виходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Администрація подъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францишканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лише франкованѣ.

Рекламаціи незапечатанѣ вольнѣ ôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

# НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Администраціи „Газеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провинціи:
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . 60 к.
мѣсячно . . . . 10 к
Поединоке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . . 45 к
Поединоке число 3 кр

Ч. 270 | Нинѣ: Завтра | Наума пр. Аввакума пр. | Луціи Спирідон. | Второкъ 1 (13 грудня) 1892. | Всходъ сонця 7 г. 44 м.; заходъ 4 г. 4 м. Баром. 758 терм. — 3°. — 9·8° | Рокъ II.

## Справы парляментарнѣ.

Комісія для закона карного ухвалила на припорученє п. Міністра справедливости вôдбувати нарады навѣть пôдчасъ перервы розправъ Рады державнои.

Клюбъ Молодочеховъ розôславъ слѣдуючій комунікатъ: Въ виду вѣстей поданыхъ ґазетами констатуе клюбъ, що при нагодѣ голосованя надъ фондомъ диспозиційнымъ не завѣвъ переговоровъ зъ нѣякимъ сторонництвомъ, а такожь, що зъ нѣякои стороны не ведено переговоровъ зъ клюбомъ. Неправдивою есть такожь вѣсть будьто бы клюбъ по тôмъ голосованю вѣвъ переговоры зô сполученою лѣвицею нѣмецкою що до спôльного дѣланя.

Се заявленє молодоческого клюбу вôдносить ся отже такожь и до Czas-у, котрого вѣденьскій кореспондентъ писавъ оногды межь иншимъ, що лѣвиця числить въ теперѣшнôй хвили въ першôмъ рядѣ на кооперацію молодоческого клюбу. „Межи лѣвицею а тымъ клюбомъ — пише кореспондентъ — ведуть ся теперь переговоры въ тôмъ напрямѣ, а можу додати, що вже пôдчасъ послѣднои сесіѣ делеґаційнои въ Пештѣ навязано союзы, котрыхъ наслѣдки бачили мы при розправѣ надъ фондомъ диспозиційнымъ.“ Тому стремленю треба и приписати, що въ дискусіи надъ справою ліберецкою нѣмецкѣ послы высказували ся зъ великою оглядностію о Молодочехахъ. Молодочехи не вôдплачували ся вправдѣ такою самою монетою, але и по ихъ сторонѣ промавляли въ дусѣ примиреня на пр. пос. Цукеръ и Троянъ. Колибъ то примиренє мало дѣйстно доверпити ся, то було бы то доказомъ, що лѣвици навѣть и о народнôсть не такъ ходить, бо працѣ Молодочехи мусѣли бы въ першôмъ рядѣ жадати уступокъ національныхъ очевидно на шкоду Нѣмцѣвъ. Бувъ бы то доказъ, що лѣвиця не есть нѣчимъ иншимъ якъ лишь партією, стремлячою до власти.

Въ послѣднôмъ числѣ тои часописи застанавляесь вѣденьскій кореспондентъ надъ силою лѣвицѣ и каже, що она дѣлае и буде дѣлати въ справахъ національныхъ въ сполученю зъ нѣмецкими народовцями. На кооперацію того клюбу може лѣвиця въ справахъ національныхъ завсѣгды числити. Сила еѣ буде въ такôмъ случаю выносити 130 голосôвъ. Пôдъ впливомъ нѣмецкихъ народовцѣвъ мусить лѣвиця що разъ больше ставати ся нѣмецкою, отже ґерманізаційною. Теперѣшна тактика лежить въ тôмъ, щобы ѣй насамперѣдъ послужили Молодочехи до того, що Нѣмцѣ называють „добуванемъ каштанôвъ зъ огня“, а вôдтакъ послужили до того самого Поляки.

На вчерашнôмъ засѣданю Кола польского ухвалено выделеґовати пос. Вайґля и Хшановского до ґр. Кальнокого въ справѣ выеднаня отвореня деякихъ россійскихъ урядôвъ мытовыхъ на граници. — Пос. Вайґель реферувавъ опôсля петицію львôвскихъ редакторовъ въ справѣ закона прасового и петицію властителѣвъ тартаковъ паровыхъ противъ розширеня убезпеченя вôдъ выпадкôвъ на хвилевыхъ робôтникôвъ.

Ширшу дискусію выкликало розпоряджене міністра фінансôвъ о збираню датъ о цѣнахъ торговыхъ другорядныхъ плодôвъ рôльничихъ выключно лишь громадами сѣльскими. Ухвалено выслати до міністра дра Штайнбаха депутацію, зложену зъ пос. Д. Абрагамовича и Чеча зъ протестомъ противъ збираня датъ лишь сѣльскими громадами зъ выключенемъ обшарôвъ двôрскихъ.

Коло польске ухвалило вôдтакъ, щобы польскѣ члены комісіѣ податковои уконституували ся яко окремый выдѣлъ Кола польского и допильнували реформы податковои. Дебату надъ буджетомъ міністерства фінансôвъ вôдложено, позаякъ буджетъ и такъ передъ Рôздвомъ не прийде на порядокъ дневный. На конець постановило Коло голосувати за провізорією буджетовою, лишаючи членамъ свободу що до ухваленя дво-або тримѣсячнои провізоріѣ.

## Выробы селянокъ зъ Подôля на выставѣ въ Чікаґо.

М. Коцюбиньскій пише въ Украины: Зъ певныхъ жерелъ довнавъ ся я, що панѣ Декареръ мае выставити на всесвѣтнôй выставѣ въ Чікаґо вышиваня срѣбломъ та золотомъ селянокъ Ямпôльского повѣту, Подôльскои ґуберніѣ. Дѣлячись зъ читателями сею цѣкавою звѣсткою, скажу кôлька слôвъ про самѣ выробы.

Осередокъ выробôвъ — с. Клубôвка, Ямпôльского повѣту. Въ Клубôвцѣ сливе усѣ селянки — и дѣвчата и молодицѣ — вмѣють гафтовати та ткати „бомбакъ“, себъ то полотно, на котрôмъ гафтують. Властиво „бомбакомъ“ называють тутъ тоненькѣ бавовнянѣ нитки, котрѣ купують ся въ крамницяхъ у жидôвъ. Основа въ такôмъ полотнѣ бувае плосконна, а поробокъ (починокъ) бомбаковый — есть и цѣлкомъ бомбакове. Полотно звычайно тоненьке та вузке, жовтувате, дуже гарне на выглядъ. Селянки купують его на празникові сорочки, а павѣ — на суккѣ, що останними часами дуже увôйшли въ моду. Аршинъ бомбаку продають вôдъ 25 до 40 коп. На такôмъ

---

## Два грачѣ.

*Изъ споминокъ австрійского офіцира.*

Написавъ — **ЛЬОТАРЪ ГОРТЪ.**

(Конець.)

Хтось вывѣвъ мене на дворъ и на свѣжôмъ воздусѣ я прийшовъ знову до себе. Але оденъ поглядъ на того, що мене вывѣвъ, представивъ менѣ знову страшне мое и повне розпуки положенє.

Радникъ рахунковый пустивъ мою руку и спытавъ: „Щожь думаете теперь робити?“ Слова тѣ вымовивъ вôнъ поволи и майже зъ якимсь страхомъ.

— А щожь? Застрѣлю ся! — вôдповѣвъ я зухвало.

Вôнъ дививъ ся хвильку задуманый передъ себе, а вôдтакъ спершы праву руку на мое плече каже: „Не робѣть того! Вы майже ще дитина — вамъ можна ще легкодушнôсть простити, можете ще поправити ся“.—Голосъ его дрожавъ. — Зовсѣмъ инша рѣчь зъ старымъ чоловѣкомъ — батькомъ родины. — Передъ вами стоить ще цѣлый свѣтъ отворомъ...“

— А щожь менѣ робити? — перебивъ я ему. — Завтра довѣдаесь весь свѣтъ — мои родичѣ... и сльозы станули менѣ въ очахъ.

— Нѣхто не потребуе о тôмъ знати — вôдповѣвъ вôнъ. — Коли вôдходить вашъ транспортъ?

— О осьмôй годинѣ рано.

— Теперь перша година. Идѣть спати, а о шестôй годинѣ зайдѣть до мене до бюра. Застанете мене тамъ самого — я вамъ ще разъ выплачу ту суму.

— А якъ же вы то можете?!

— То рѣчь легка; вы вже о то не журѣть ся!

— Не знаю, якъ вамъ за се дякувати! — сказавъ я на то урадованый. — Напишу заразъ зъ Вероны до моихъ родичѣвъ и зверну ту суму.

— Робѣть, якъ хочете. До звиданя о шестôй годинѣ. — а не робѣть нѣякои дурницѣ!

Я бувъ такій щасливый! Я давъ ему слово, що вже нѣколи не буду грати.

— Охотно вамъ вѣрю; певно не возьметесь больше до картъ.

На тôмъ мы розпращались.

Розумѣе ся, що я й ока не зажмуривъ и вже о пятôй годинѣ явивъ ся въ военнôмъ комісаріятѣ. Вже й добре було розвиднѣло ся.

Саме передъ назначеною годиною явивъ ся й радникъ.

Выглядавъ поважно и статочно, вôдповѣвъ на мôй привѣтъ коротко и перейшовъ попри мене. Я пôшовъ за нимъ, а въ менѣ ажь серце било ся.

Прийшовши до свого бюра, вынявъ зъ него кôлька банкнотôвъ и перечисливши ихъ скоренько давъ ихъ менѣ.

Я вже теперь и не перечислювавъ ихъ знову, лишь сховавъ ихъ скорѣйшь въ кишеню, а всежь таки зробилось менѣ якось дуже маркотно на души.

— Може квітъ выставити? — промовивъ я на силу.

— Не потреба.

Я хотѣвъ дякувати.

— Дайте спокôй! Добре, добре; щасливои вамъ дороги!

Я подавъ ему руку. Вôнъ стиснувъ еѣ зъ урадованымъ лицемъ и легенько выправивъ мене за дверѣ...

Зъ якимъ чувствомъ я въ двѣ годины опôсля сидѣвъ въ моѣмъ купе — того вы, мои панове, не можете собѣ й уявити. Лишь якимсь чудомъ спасъ ся я вôдъ смерти и ганьбы! Симъ разомъ бувъ я въ цѣлои души радъ, що нѣхто зô мною не ѣхавъ.

Приѣхавши до Вероны, зложивъ я рахунокъ и дôставъ ще похвалу за добре веденє транспорту; лишь я знавъ, о скôлько я заслуживъ собѣ на ту похвалу...

то полотнѣ й вышиваютъ золотыми та срѣбными нитками — „широмъ“, а самъ способъ вышиваня называютъ „низью“, себъ то вышиваютъ такъ, що нитка цѣльно укладаетъ ся коло нитки и вышиване зъ обохъ боковъ выходить однакове. Спершу, поки не було попыту на таки выробы середъ тутешнои интелиґенціѣ, селянки вышивали только для власнои потребы: полики для празниковои сорочки, запаски, ширинькѝ (звычайно дѣвчата парубкамъ), ручники на образи, то що, та й то въ ряды-годы, довгими зимовыми вечорами, коли буває вольный часъ. Теперь же, вôдъ коли вышивки „широмъ“ почали розповсюднювати ся помѣжь паньствомъ вôдъ коли зрôсъ попытъ на сѝ выробы, настали справжнѝ вышивачки-специялистки, що только й живуть зъ вышиваня, що не йдуть въ жниva жати хлѣбъ, а сидять надъ шитвомъ щобы полагодити вышивокъ на продажь на ярмарокъ, або скôнчити замову якои богатои панѣ.

На продажь вышиваютъ ковнѣрчики, погрудки, рукавцѣ, листвы до суконь; жілетки, ручники, серветки и таке инше. Правду сказати — робота бувае чудова, взôрцѣ гарнѝ, рясні. За те й цѣна вышивокъ досыть высока: такъ ручникъ довжиною въ 2½ аршина, вышиваный срѣбнымъ та золотымъ широмъ вôдъ 2—3 карбованцѣвъ, за ковнѣрчикъ, погрудки та рукавцѣ до суконь 4 до 8 рублѣвъ, вважаючи на те, яка вышивка. Жілетка 4 до 5 карбов. и т. д.

На ярмаркахъ по городахъ и по мѣстечкахъ на Подôлю часто можна зустрѣти вôзъ, наладованый сувоями бомбакового полотна, та вышивками. То клубовскѝ вышивачки вырядили въ свѣтъ свои выробы, выбравши якого меткого селянина, що згодивъ ся за певный вôдсотокъ вôдъ проданого пуститись въ крамарску вандрôвку. И буває, торгують добре. Такъ я знаю, що за тыждень въ одномъ невеликôмъ городѣ продали полотна та вышивокъ бôльшь, якъ на 100 рублѣвъ.

Отсѝ то выробы подôльскихъ селянокъ и будуть на выставѣ въ Чікаґо, яко експонаты панѣ Декареръ.

При нагодѣ сеи замѣтки зъ жалемъ мушу зазначити фактъ вельми некористныхъ обставинъ, въ якихъ стоить у насъ на Украинѣ народный промыслъ. И не диво, бо бѣдный, неосвѣченый украиньскій селянинъ не може дати собѣ рады, а байдужна интелиґенція не поспѣшаеть ся подати руку „меншому братови“, бо ѣй не стае почину, она чекае, поки „Нѣмець“ покаже стежку, а то й просто не домѣркуеть ся до того, що давно вже пора звернути увагу на народный промыслъ, та всякими заходами пôдняти его.

А Нѣмець тымчасомъ „показуе“. Такъ я якось читавъ въ московскихъ часописяхъ, що у Франціи зъорґанізувалась акціонерна спôлка для скуповуваня украиньскихъ плахотъ, и певный, що тутъ не обôйдеть ся безъ жидôвскихъ рукъ, безъ вызыскуваня.

Та й выставою въ Чікаґо нѣхто зъ Украинцѣвъ не пѣклувавъ ся объ тôмъ (бодай я нѣгде не читавъ про се), щобъ репрезентувати Украину на всесвѣтнôй выставѣ, передъ цѣлымъ свѣтомъ заявити, що й мы, Украинцѣ, истнуемо та маемо свою культуру. Та вже панѣ Декареръ, спасибôгъ ѣй, своими експонатами натякне въ Америцѣ про бѣдолашну Украину.

А якъ бы не американьска панѣ Е. П. Лінева, котра мае пôдчасъ выставы въ Чікаґо читати лекціи про народну украиньску музыку, то Американцѣ смѣливо моглибъ подумати, що мы нѣмѝ якъ рыбы Сумно!

## Переглядъ политичный.

Зъ Вѣдня доносять, що ситуація парляментарна въ послѣднихъ дняхъ значно поправила ся и що нема вже бесѣды о розвязаню Рады державнои. Поки що будуть три великѝ клюбы: лѣвиця, клюбъ Гогенварта и Коло польске поступати згôдно. Провізорія буджетова мае бути ухвалена на два мѣсяцѣ.

Намѣстникъ Чехъ, ґр. Тунъ, мае завтра вже другій разъ выѣхати до Вѣдня. „Narod. Listy“ доказують, що покликане ґр. Туна стоить въ звязи зъ маючимъ незадовго наступити именованемъ міністра для Чехъ. Згадана ґазета догадує ся, що міністромъ мавъ бы бути именованый бурмістръ Праги, дръ Черны, а то длятого, щобы на выпадокъ розвязаня Рады державнои, могли Старочехи вôдзыскати кôлька мандатôвъ.

---

Въ процесѣ Альварда, заявивъ прокураторъ, що розправа выказала, що то все, що Альвардъ голосивъ о неужиточности нѣмецкихъ карабіновъ, есть неправдою Отже ясна рѣчь, що нѣмецкѝ карабіны выдержать пробу военну. — Въ нѣмецкôмъ парляментѣ розпочало ся перше читане предложеня о дволѣтнôй службѣ въ войску. Яка судьба стрѣтить се предложене, годѣ ще сказати

---

Въ англійскôмъ кабінетѣ заносить ся на кризу. Кажуть, що Росбері невдоволеный проектами Глядстона що до автономіѣ Ирляндіѣ, хоче зъ кабінету уступити.

# Новинки.

*Львôвъ дня 12 грудня.*

— **Именованя.** Ц. к. Намѣстництво именувало комісарями надзору паровыхъ котлôвъ: Осипа Сарого въ Краковѣ для повѣта хшанôвского, Осипа Адамского въ Краковѣ для повѣта кракôвского и велицкого и Адама Моздиневича для повѣта долиньского и жидачѣвского.

— **Въ справѣ зелѣзницѣ всхôдно-подôльскои** вôдбула ся дня 1 грудня въ Тернополи нарада интересованыхъ, запрошеныхъ ґр. Володиславомъ Баворовскимъ. Зъ Русинôвъ були присутнѝ: дръ Гладѣй зъ Хоросткова, Сафянчукъ зъ Копычинець, дръ Лошнѣвъ и чотирохъ мѣщанъ тернопôльскихъ. Головно раджено надъ тымъ, якъ бы зôбрати пôвъ міліона ґульденôвъ, котрои то сумы жадае правительство яко субвенціи вôдъ интересованыхъ. До тои справы выбрано комітетъ, до котрого увôйшли дръ Гладѣй, кôлькохъ адвокатôвъ тернопôльскихъ, бурмістры интересованыхъ мѣсточокъ и богато шляхтичѣвъ. Ґр. Баворовскій выказувавъ конечну потребу скорои будовы сеи зелѣзницѣ, щобы селянамъ, котрѝ находять ся въ нуждѣ, дати нагоду заробити.

— **„Про руску правопись“** — розправа С. Пагнибѣды — книжочка дуже на часѣ теперь, коли ц. к. Міністерство просвѣты завело въ народныхъ школахъ поправну правопись. Книжочка тая навчае, о скôлько нова правопись лѣпша и лекша до вывченя, якъ давнѣйша. Коштуе лише 5 кр. Дôстати можна въ Товариствѣ им. Шевченка.

— **Трудный выбôръ.** Szkoła доносить: „На 15 посадъ окружныхъ инспекторôвъ шкôльныхъ, на котрѝ оголошено конкурсъ, зголосило ся 132 кандидатôвъ, а именно: 3 провізоричныхъ инспекторôвъ, 6 професорôвъ ґімназіяльныхъ, 32 неиспытованыхъ суплентôвъ ґімназіяльныхъ, 7 учителѣвъ школы вправъ, 43 учителѣвъ народныхъ въ кваліфікаціею на выдѣловѝ школы, 10 священикôвъ рим. кат. и 2 гр. кат., 3 особы приватнѝ, а 11 особъ, що не мають условій, згаданыхъ на конкурсѣ, и тымъ уже звернено поданя. На посады при школахъ вправъ у семинаріяхъ, котрѝ можуть евентуально опорожнити ся, зголосило ся 152 кандидатôвъ. Не легко буде краевôй Радѣ шкôльнôй выбрати кандидатôвъ до пропозиціѣ Міністерству просвѣты.

— **Пошести.** Зъ надъ Збруча пишуть до „Дѣла“: Въ повѣтѣ борщѣвскôмъ тяжко панують по селахъ пошести, Въ Иваню пустôмъ уже три мѣсяцѣ такъ лютуе діфтерія, що померло вже надъ 90 дѣтей, а зъ тыхъ 20 школярѣвъ; наука шкôльна ще сего року не розпочала ся. Въ Михалôвцѣ уже вôдъ довшого часу тифъ забирае богато жертвъ изъ найздоровшихъ людей. Въ Залѣсю панує вôдъ трохъ мѣсяцѣвъ кôлька пошестей вкупѣ: діфтерія, шкарлятина, червôнка и иншѝ; померло вже

---

Ще важна чекала мене задача: выстарати ся о тыхъ тысячу риньскихъ, що ихъ мавъ якъ найскорше вôдослати тому, що мене выратувавъ зъ бѣды. Я написавъ до дому, признавъ ся отверто до всего и просивъ о грошѣ, хочь знавъ добре, що жадаю великои жертвы.

Въ два днѣ по моѣмъ приѣздѣ до Вероны — мôй листъ бувъ вже въ дорозѣ — сидѣвъ я по обѣдѣ зъ каварни при головнôй площи. Якъ разъ принесли були ґазеты, але я не мôгъ нѣякои дôрвати ся и длятого слухавъ, якъ при сусѣднôмъ столѣ оденъ изъ товаришѣвъ читавъ въ голосъ новинки другимъ.

Наразъ чую голосы обуреня и якесь погане слово — теперь заглянуло кôлькохъ панôвъ до ґазеты, а той що читавъ, переставъ читати. Але имя М.... я добре дочувъ.

Менѣ ажь недобре зробило ся и я выйшовъ зъ каварнѣ. Въ якôйсь трафіцѣ купивъ тоту ґазету, що видѣвъ въ рукахъ товаришѣвъ, щобы еѣ дома перечитати.

Не треба було довго шукати; була то коротенька звѣстка, котра мене ажь якъ бы до землѣ прибила. Тамъ було написано: „Дня 8 мая, — бувъ то якъ разъ той день, коли я дôставъ другій разъ згадану суму — застрѣливъ ся радникъ рахунковый М.... саме въ тôй хвили, коли зайшла до его бюра ревізійна комісія, що заповѣла ся була день передъ тымъ. Урядникъ той мавъ славу дуже ретельного чоловѣка и бувъ загально поважаный, але въ послѣднихъ мѣсяцяхъ взявъ ся бувъ дуже до картъ. Шконтро показало, що въ касѣ не ставало 12.000 риньскихъ.

Та вѣсть такъ мене зворушила, що я ажь дôставъ горячки и на добре розболѣвъ ся; мое житє висѣло ще лишь на волоску.

Я подужавъ и першій крокъ зробивъ до полковника, котрому розповѣвъ цѣлу справу и давъ ему тыхъ тысячу риньскихъ, що були тымчасомъ наспѣли.

Зъ огляду на мôй молодый вѣкъ, на мôй станъ здоровля и на мое щире признане ся, дôсталась менѣ лишь строга нагана.

Мои рôдичѣ и товаришѣ простили менѣ ажь тогды, коли я въ слѣдуючôмъ роцѣ вôдзначивъ ся въ бою, зъ котрого выйшовъ зъ тяжкою раною, але за то дôставъ вôдтакъ ордеръ

Для мого спасителя бувъ я вдячный и нѣколи не забувъ на него. По кôлькохъ лѣтахъ — я тымчасомъ ставъ черезъ спадщину богатымъ чоловѣкомъ — затеръ я бодай поверховно его провину и казавъ выставити ему памятникъ. Коли менѣ дали знати, що памятникъ вже готовый, поѣхавъ я до Венеціѣ, щобы его оглянути и зложити тамъ вѣнець на могилѣ.

Я зайшовъ на кладовище и вôдшукавъ тамъ знане менѣ мѣсце. Надъ якоюсь могилою стояли на колѣнахъ двѣ женщины. Думаю собѣ: то не може тутъ бути и пôшовъ дальше. Але незадовго мусѣвъ я вернути ся и таки пôдôйти до тои могилы, тымъ бôльше, що камѣнь на нѣмъ бувъ зовсѣмъ зробленый пôсля мого рысунку. А ось була на камени и напись, котру я самъ уложивъ: „Вноватому на вдячный споминъ его довжникъ“.

Теперь споглянула на мене одна изъ тыхъ женщинъ; була то молода дѣвчина, котрôй по лици котились рѣснѝ сльозы — донька радника М.... — теперѣшна моя жѣнка; тамта друга то була еѣ мати.

Менѣ нѣколи й на гадку не прийшло, що той, котрый мене выратувавъ, лишивъ по собѣ родину.

И отъ, мы стали щасливѝ зъ собою. Правда, я мусѣвъ мундуръ скинути. Люде, бачите, не радо позбуваютъ ся своихъ пересудôвъ. Я не беру имъ того за зле. Хто знае, чи й я не ставъ бы бувъ строгійшій, колибъ не знавъ, якъ то легко може чоловѣкъ похибити.

надъ 100 особъ, мѣжь тыми больше, якъ 20 школярѣвъ; наука шкôльна и тамъ ще не почала ся. А мѣжь тымъ помôчь лѣкарска дуже слаба, а въ огляду на розлогôсть повѣта можна бы сказати, що нема єѣ.

— **Незвычайно обильнû ловы.** Въ Міндсентъ-Альде, маєтности маркґрафа Александра Палявічіні на Угорщинѣ, вôдбули ся дня 30 падолиста а вôдтакъ въ дняхъ вôдъ 1 до 3 грудня ловы, на котрыхъ убито незвычайно богато звѣрины. Першого дня взяли участь въ ловахъ: ґр. Отто Травнъ, ґр. Ґева Апоній, ґр Кольоредо-Мансфельдъ, ґр. Ферд. Траутмансдорфъ и маркґрафъ Палявічіні, а въ слѣдуючихъ дняхъ ще й Найд. Архікн. Францъ Фердинандъ, кн. Максъ Фірштенберґъ и поручникъ бар. Пронай. За весь той часъ убито 7098 заяцѣвъ, въ котрыхъ самъ Архікн. Францъ Фердинандъ убивъ 1750; дальше 152 бажантôвъ, 60 куропатвъ, одного лиса и одного сернюка, разомъ отже 7312 штукъ дичины. При сѣй нагодѣ годить ся и то занотувати, що кн. Августъ Саско-Кобурґско-Ґотайскій застрѣливъ сими днями 2000-ну дику козу. Зъ жиючихъ теперь ловцѣвъ дикихъ кôзъ анѣ оденъ не досягнувъ сего числа. Єго Вел. нашъ Цѣсарь, котрый єсть однымъ изъ найлѣпшихъ ловцѣвъ дикихъ кôзъ, застрѣливъ доси лишь 1893 штукъ.

— **Смерть пôдъ колесами льокомотивы.** Дня 8 с. м. въ полудне въ Печенѣжинѣ на стацін при пересуваню возôвъ згинувъ робôтникъ зелѣзничій. Нещасный мавъ 32 роки, лишивъ жѣнку и четверо дѣтей.

— **Кошты на холеру въ Будапештѣ.** Теперь, коли вже холера въ Будапештѣ устала, обчислено, що мѣсто выдало на оборону санітарну. Отже выдало не больше и не менше, якъ 324.694 зр. Все зъѣла холера!

— **Бунтъ за худобу.** Въ другôй половинѣ падолиста появила ся въ мѣсточку Чорный Дунаєць въ повѣтѣ новоторгскôмъ зараза легкихъ у худобы въ загородѣ господаря Шафлярского. Высланый ветеринарь повѣтовый Люблінеръ и делеґованый Намѣстництвомъ инспекторъ ветеринарійный п. Кравичь сконстатували заразу и здали справу Намѣстництву, котре зарядило убити 6 штукъ зараженои худобы и 30 штукъ иншихъ въ сусѣдныхъ загородъ, пôдозрѣныхъ такожь о заразу. Однако, щобы не розъярувати умôвъ селянъ, вôдступлено покищо вôдъ убитя пôдозрѣныхъ штукъ, а выделеґована староствомъ новоторгскимъ комісія, мала лише наглядати, щобы убито 6 штукъ худобы и десінфекціоновано стайнѣ. Але тутъ наткнула ся комісія на опôръ селянъ. Не помогли нѣчого представленя комісарѣвъ, мѣсцевого пароха, а пôзнѣйше и старосты п. Оробкевича, бо селяне ставили опôръ мимо того, що кс. Бросіґъ, мѣсцевый священикъ, дававъ имъ книжочку касы ощадности на далеко высшу суму, якъ худоба вартувала, прирѣкаючи, що власти вôдшкодують потерпѣвшихъ властителѣвъ совѣстно. Коли вкôнци селяне перейшли до чиннои напасти, змôцнено мѣсцеву стацію жандармеріи до 11 людей, а староста зареквірувавъ въ Нового Санча войско. Дня 4 грудня прийшло до Чорного Дунайця 8 офіцерôвъ и 150 вояковъ. Ажь теперь увидѣвши войско, залишили селяне опôръ и позволили перевести зарядженя комісіѣ. Громада Чорный Дунаєць понесе въ наслѣдокъ того нерозумного опору значнû страты, бо буде мусѣла заплатити кошты интервенціѣ урядникôвъ, жандармеріѣ и войска, а крôмъ того вôдпокутує ще кôлькохъ проводирѣвъ у вязници. Саме передъ кôлькома днями прибула до Чорного Дунайця комісія слѣдча въ суду окружного въ Новôмъ Санчи и веде слѣдство въ напрямѣ забуреня публичного супокою.

— **Въ три днѣ по вѣнчаню.** Въ Чунковѣ на Буковинѣ рôльникъ Матвѣй Пруданъ оженивъ ся зъ молодою дѣвчиною, котра за него вышла лише въ волѣ родичѣвъ. Въ три днѣ по слюбѣ молода жѣнка хотѣла убити свого чоловѣка и въ снѣ пробувала пôдрѣзати єму горло. Пруданъ збудивъ ся и перешкодивъ дальшôй операціи, але раны єго и такъ тяжкû.

— **Кôлько людей померло въ Россіи на холеру.** Послѣ урядовыхъ вѣстей вôдъ початку выбуху холеры до 27 вересня померло 213 436 особъ. Въ ґуберніяхъ полудневозахôдныхъ, а именно въ кієвскôй померло 1.439 особъ, въ волиньскôй 44, черниговскôй 201, полтавскôй 569. Въ подôльску ґубернію зайшла епідемія ажь по 27 вересня.

— **Убійство банкира.** Въ Одесѣ мавъ Мойсей Лившицъ контору банкирску. Дня 2 с. м. замкнувши контору вечеромъ о 7 год. пôшовъ вôнъ до дому. Ледви увôйшовъ вôнъ до мешканя, давъ ся чути звôнокъ и слуга пôшла отворити. Въ дверехъ явивъ ся якійсь незнакомый чоловѣкъ и спытавъ слугу, чи панъ дома; а довѣдавшись, що єсть, казавъ себе заповѣсти. Коли слуга вôдôйшла, незнакомый запровадивъ до мешканя десять замаскованыхъ людей, убраныхъ по черкески. Пять убійникôвъ кинулись на слугу, котра вернула, и звязали єѣ. Прочû кинулись до комнаты банкира, кинули єго на лôжко, задушили подушками, а самû взялись розбивати касу. Касы не могли нѣякъ розбити, отже забрали лише трохи рѣчей и 50 рублѣвъ въ кишенѣ убитого, а вôдтакъ утекли. На зойкъ звязанои слуги надбѣгли сусѣды и вôзвали поліцію. Банкиръ уже не живъ, а слуга зôмлѣла. Коли привели єѣ до памяти, она розповѣла всю пригоду.

— **Лѣкарки.** Въ Петербурзѣ вôдкрыто женьскій медициньскій институтъ, до котрого будуть принимати женщинъ, що скôнчили 20 рôкъ житя и зложили испытъ зрѣлости въ ґімназіи. Курсъ въ институтѣ буде чотиролѣтный; тогды будуть учити ся всѣхъ наукъ лѣкарскихъ; а потôмъ зо три роки мають практично вчити ся женьскихъ слабостей. Тû що покôнчать медицину въ добрымъ успѣхомъ, достануть дипльомы на лѣкарокъ. Кромѣ того лѣкарки, яко спеціялістки до женьскихъ и дитячихъ слабостей, будуть могли занимати посады лѣкарокъ при женьскихъ институтахъ, ґімназіяхъ, пенсіонахъ и иншихъ заведеняхъ.

## † Посмертнû вѣсти.

**Померли:** Въ Чернôвцяхъ Осипъ Кохановскій, радникъ правительственный и посолъ на соймъ, на ударъ серця; — въ Гадинкôвцяхъ властитель дôбръ Альфредъ Заремба Целецкій, въ 62 р. житя; — Александеръ Томичъ, літератъ хорватскій, парохъ у Великôй Копаници въ Славоніи, въ 41 р. житя.

## Всячина.

— **Новû грошѣ.** Въ справѣ заведеня новыхъ грошей вôдбула ся у Вѣдни дня 10 с. м. нарада угорского президента міністрôвъ зъ австрійскимъ міністромъ фінансôвъ а наслѣдкомъ тои нарады буде, що публичнû касы дôстануть розпорядженє, щобы зъ днемъ 1 сѣчня 1893 р. принимали новû монеты коронной валюты, — поки що золотû двацятькоронôвки въ повнôй номінальнôй вартости. Мабуть ще сего тыждня буде предложеный Радѣ державнôй законъ о стяганю срѣбныхъ двоґульденôвъ и чвертьґульденôвъ (25 кр. срѣбныхъ). На Угорщинѣ такій законъ не потрѣбный, бо кремницка монетарня невыбивала такихъ грошей а на Угорщинѣ ходили лишь австрійскû монеты тои вартости. Речинець, до котрого тû монеты мають бути стягненû, буде мабуть короткій, а то длятого, що двоґульдены майже вже зовсѣмъ не курсують а й чвертьґульдены знаходять ся вже въ найбôльшôй части въ пивницяхъ австро-угорского банку и въ касахъ державныхъ. Наколибъ Рада державна ухвалила дотычный законъ ще сего року, то речинець бувъ бы назначеный до 1 марта або 1 цвѣтня а правительство почало бы тогды выдавати срѣбнû однокоронôвки, котрыхъ до того часу монетарня выбе въ достаточнôй скôлькости. Обовязкове рахованє послѣ коронной валюты буде назначене мабуть ажь вôдъ 1 сѣчня 1894 р., а той речинець буде зависѣти вôдъ того, чи въ лѣтѣ слѣдуючого року можна вже буде предложити обомъ парляментамъ дотычный законъ. Въ сѣй самôй справѣ доносить такожь одна пôвурядова кореспонденція, що 15 с. м. буде выданє розпорядженє, послѣ котрого цѣсарскû касы мають вôдъ 1 сѣчня 1893 р. принимати золотû двацятькоронôвки замѣсть 10 зр. Доси цѣсарскû касы не принимали при заплатѣ новыхъ монетъ золотыхъ. Дальше постановили міністры, що за тыхъ 80 міліонôвъ срѣбныхъ однокоронôвокъ, котрû мають выбити ся въ слѣдуючôмъ роцѣ, має стягнути ся въ обѣгу 40 міліонôвъ однориньсковыхъ банкнотôвъ, а за нікльовû грошѣ, котрыхъ має ся выбити въ слѣдуючôмъ роцѣ за суму 12 міл. зр., будуть стягати ся срѣбнû 20-крейцарѣ (двѣ шѣстки) и тому дотеперѣшнû срѣбнû 10-крейцарѣ (шѣстки) будуть курсувати ще до кôнця слѣдуючого року. Зъ того видко, що насампередъ пôдуть въ курсъ нікльовû сотики, отже вже въ слѣдуючôмъ роцѣ побôчь шѣстокъ будуть курсувати нікльовû монеты по 20 сотикôвъ замѣсть теперѣшныхъ двохъ шѣстокъ.

## ТЕЛЕГРАМЫ.

**Парижь** 12 грудня. Послѣ Libre Parol сконстатували лѣкарѣ, що бар. Ренашъ отроивъ ся аконітіномъ (отруя зъ зѣля тоя). Figaro заперечує вѣсть, будьтобы Орлеаністы намѣряли зробити якійсь заговôръ зъ нагоды панамскои справы.

**Мадритъ** 12 грудня. Міністерство Саґасти уконституовало ся и представить ся нинѣ парляментови.

**Берно** (швайцарске) 12 грудня. Рада народна ратіфікувала одноголосно угоду торговельну зъ Швайцаріею.

## Надôслане.

Ч. 104.779.

**Оголошенє**

ц. к. краевои Дирекціѣ скарбу зъ дня 7. грудня 1892, ч. 104.779, въ справѣ стягненя зъ обѣгу краєвыхъ монетъ срѣбныхъ, выбитыхъ послѣ конвенційнои стопы.

Въ наслѣдокъ розпорядженя выс. ц. к Міністерства скарбу зъ дня 4. грудня с. р., ч. 6.541, подає ся знову до загальнои вѣдомости, що на пôдставѣ розпорядженя тогожь выс. ц. к. Міністерства, краєвû (австрійскû) монеты срѣбнû, выбитû послѣ конвенційнои стопы, будуть зъ днемъ 31 грудня 1892 зовсѣмъ стягненû зъ обѣгу и що тû монеты лише до повысшого речинця будуть приймати всѣ ц. к. касы и уряды при всѣлякихъ вплатахъ и до вымѣны въ низше поданôй вартости въ австрійскôй валютѣ, а именно:

1. двоґульденôвки або скудо . . 2·10 зр.
2. одноґульденôвки або пôвъ скуда 1·05 зр.
3. $^1/_3$ ґульдена або цванциґеръ (сороковець) новѣйшого стемпля и ліра австрійска . . . . 35 кр.
4. $^1/_3$ ґульдена або цванциґеръ (сороковець) давнѣйшого стемпля . . . . . . . . . . . 34 кр.
5. $^1/_6$ ґульдена або 10-крайцарѣвка и пôвъ ліры . . . . . 17 кр.
6. $^1/_{12}$ ґульдена або 5-крайцарôвка и чверть ліры . . . . . . $8^1/_2$ кр.
7. $^1/_{20}$ ґульдена або 3-крайцарôвка 5 кр
8. оденъ талярь коронный . . . 2·30 зр.
9. пôвъ „ „ . . . 1·12 зр.
10. чверть „ „ . . . 55 кр.

По уплывѣ повысшого речинця, тû монеты и срѣбнû монеты по 6 крайцарôвъ валюты конвенційнои, не будуть принимати ц. к. касы и уряды анѣ въ номінальнôй вартости, анѣ за вынагороду вартости матеріялу.

Такожь и въ ц. к. урядахъ вымѣны золота и срѣбла, устане зъ уплывомъ повысшого речинця, вымѣна згаданыхъ монетъ.

Монеты срѣбнû австрійскои валюты (двоґульденôвки, одноґульденôвки и чвертьґульдены) зôстануть ще якійсь часъ въ обѣгу.

Львôвъ, дня 7 грудня 1892.

## Розкладъ поѣздôвъ зелѣзничихъ

(важный вôдъ 1 мая с. р.)

| Вôдходять: | Куреръ | | Особовый | | | Мѣшаный |
|---|---|---|---|---|---|---|
| До Кракова . . . . . | 3·07 | 10·41 | 5·26 | 11·01 | 7·56 | — |
| „ Пôдволочискъ въ Пôдв. | 3·10 | — | 10·02 | 10·52 | — | — |
| (въ голов. двор.) . . | 2·58 | — | 9·41 | 10·26 | — | — |
| „ Черновецъ . . . . . | 6·36 | — | 9·56 | 3·22 | 10·56 | — |
| „ Стрыя . . . . . . | — | — | 6·16 | 10·21 | 7·41 | — |
| „ Белзця . . . . . . | — | — | 9·51 | — | — | — |
| „ Сокаля . . . . . | — | — | — | — | — | 7·36 |
| „ Зымнои Воды . . . | — | — | 4·36 | — | — | — |

За редакцію вôдповѣдає Адамъ Креховецкій.

**Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.**